

ESTRUCTURA EMPRESARIAL DEL BAIX LLOBREGAT

SEGONS EL REGISTRE MERCANTIL - 2015

Nota de Conjuntura Laboral. Núm 19. Juny 2018.

L'explotació de les dades del Registre Mercantil proporciona una visió global del teixit productiu d'un territori a partir dels comptes anuals que presenten les empreses. En aquest sentit resulten de gran utilitat les dades que facilita l'informe [Estructura empresarial de la demarcació de Barcelona](#).

En aquesta nota de conjuntura us oferim una **explotació de les dades disponibles per a la comarca del Baix Llobregat** de l'informe *Estructura empresarial de la demarcació de Barcelona*.

Quadre resum

El Baix Llobregat és la segona comarca amb més facturació de la província de Barcelona, després del Barcelonès, i la primera en facturació per càpita.

Font : OC-BL, a partir de les dades de l'Informe Estructura Empresarial de la demarcació de Barcelona. Edició 2017.

Evolució de la facturació

Tot i disminuir el nombre d'empres que presenten comptes en el Registre Mercantil, la facturació al 2015 creix respecte l'exercici anterior.

La facturació de les empreses del Baix Llobregat que van presentar els comptes en el Registre Mercantil per a l'exercici 2015 va ser de **50.749 milions de €** i es va situar per sobre de la de l'exercici anterior, tot i que el nombre d'empreses que va presentar els comptes va ser inferior.

La majoria de les empreses formen part del sector **industrial** i dels **serveis**, i es tracta en un **87% dels casos de societats limitades** i en un **13% de societats anònimes**.

Gairebé un **60% de les empreses presenten una facturació de menys de 500.000 €**, un 13% entre mig i 1 milió d'euros, i un 19% de les empreses facturen entre 1 i 5 milions d'euros.

En la franja alta de la facturació, el 4% de les empreses que presenten els comptes en el Registre Mercantil ho fan facturant entre 5 i 10 milions d'euros, i un **5% d'empreses de la comarca van facturar més de 10 milions d'euros al 2015**.

Dades de facturació i d'empreses que consten al Registre Mercantil. Baix Llobregat

	Exercici 2014		Exercici 2015	
FACTURACIÓ PER GRANS SECTORS (milions €)	48.567,7	100%	50.749,0	100%
Sector primari	52,5	0%	55,8	0%
Indústria	22.553,1	46%	21.638,3	43%
Construcció	1.113,0	2%	1.283,9	3%
Serveis	24.849,2	51%	27.771,5	55%
EMPRESSES	10.148	100%	10.010	100%
Societats anònimes	1.330	13%	1.301	13%
Societats limitades i altres	8.818	87%	8.709	87%
EMPRESSES SEGONS FACTURACIÓ ANUAL	10.148	100%	10.010	100%
Més de 10 milions de €	482	5%	491	5%
Entre 5 i 10 milions de €	368	4%	382	4%
Entre 1 i 5 milions de €	1.811	18%	1.912	19%
Entre 500.000 i 1 milió de €	1.319	13%	1.348	13%
Entre 100.000 i 500.000 €	3.639	36%	3.467	35%
Menys de 100.000 €	2.529	25%	2.410	24%
ANTIGUITAT DE LES EMPRESSES	10.148	100%	10.010	100%
Abans de 1960	68	1%	69	1%
Entre 1960 i 1974	194	2%	193	2%
Entre 1975 i 1989	1.515	15%	1.471	15%
Entre 1990 i 2004	4.917	48%	4.689	47%
De 2005 fins ara	3.456	34%	3.588	36%
MAGNITUDS EMPRESARIALS				
Facturació (milions €)	48.576,7		50.749,5	
Facturació per càpita (€)	60.209		62.663	
Pes de la facturació sobre el total de la província	18,3%		18,2%	
Ocupació	158.622		165.907	
Pes de l'ocupació sobre el total de la província	13,1%		13,2%	

Font : OC-BL, a partir de les dades de l'Informe Estructura Empresarial de la demarcació de Barcelona. Edició 2017.

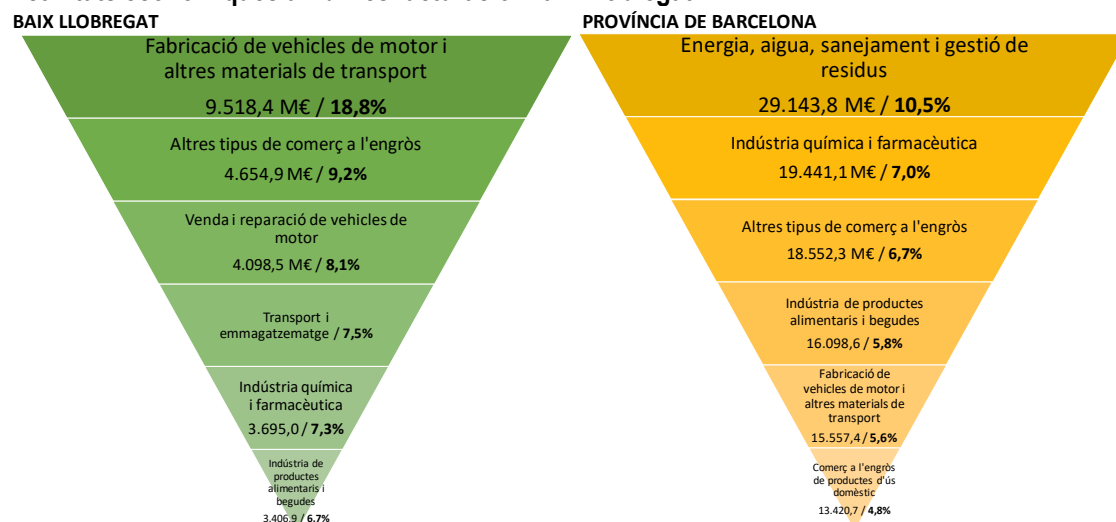
La facturació per càpita a la comarca va ser de 62.663 € el 2015, i també va augmentar respecte l'exercici anterior. El Baix Llobregat representa el **18,2% del total de la facturació** de les empreses de la **província de Barcelona**. Pel que fa a l'antiguitat de les empreses, la majoria (el 47%) van ser fundades entre 1.990 i 2004, tot i que un altre **36% de les societats tenen menys de 13 anys**. Aquesta darrera categoria d'antiguitat ha augmentat l'any 2015 respecte a l'exercici anterior.

Distribució de la facturació per activitats econòmiques

La fabricació de vehicles de motor és l'activitat econòmica que més factura al Baix Llobregat.

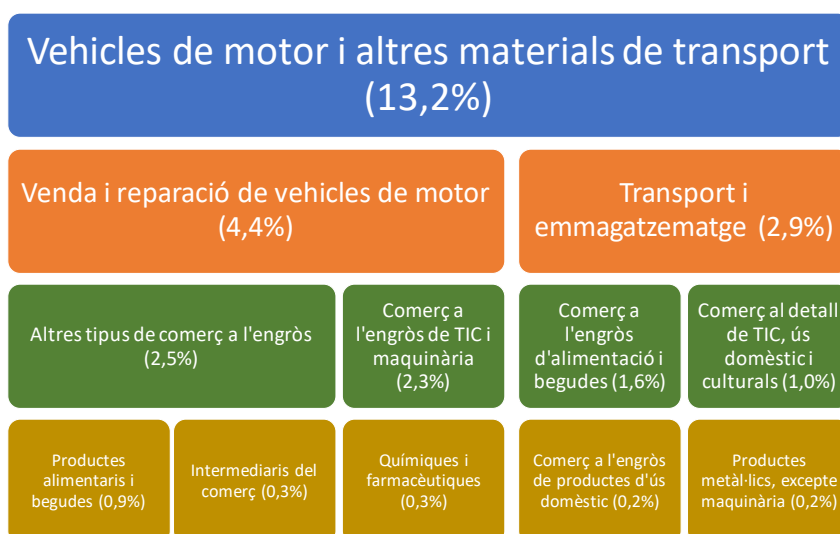
La fabricació de vehicles de motor i altres materials de transport és l'activitat econòmica que més factura al Baix Llobregat, aplegant el 18,8% del total de facturació de la comarca. L'activitat d'altres tipus de comerç a l'engròs és la següent en volum de facturació (9,2%) i a continuació es troba la venda i reparació de vehicles de motor (8,1% de la facturació), les activitats de transport i emmagatzematge (7,5%) i la indústria química i farmacèutica (7,3%).

Activitats econòmiques amb més facturació. Baix Llobregat

Font : OC-BL, a partir de les dades de l'Informe Estructura Empresarial de la demarcació de Barcelona. Edició 2017.

Especialització productiva* en funció de la facturació. Baix Llobregat. %

*Activitats en les que el % de facturació del Baix Llobregat supera la mitjana de la província de Barcelona. Les xifres expressen els punts percentuals en què el pes de cada activitat al Baix Llobregat supera el pes de cada activitat a la província.

Font : OC-BL, a partir de les dades de l'Informe Estructura Empresarial de la demarcació de Barcelona. Edició 2017.

Distribució de la facturació per sectors d'activitat econòmica. Comarques de la província de Barcelona. %

		Baix Llobregat	Alt Penedès	Anoia	Bages	Barcelonès	Berguedà	Garraf	Maresme	Moianès	Osona	Vallès Occidental	Vallès Oriental	Província Barcelona	
PRIMARI	Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca (A)	0,1%	1,0%	0,9%	0,9%	0,2%	4,4%	0,1%	0,5%	1,1%	3,1%	0,1%	0,5%	0,3%	
	Indústries extractives (B)	0,0%	1,1%	0,1%	5,7%	0,0%	0,5%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,2%	
SECUNDARI	Indústria alimentària, tèxtil i paperera	Productes alimentaris i begudes (10 a 12)	6,7%	31,1%	1,4%	7,7%	3,3%	13,8%	3,5%	3,7%	46,6%	30,3%	4,4%	6,4%	5,8%
		Tèxtil, confecció, cuir i calçat (13 a 15)	0,6%	0,1%	8,6%	5,2%	0,6%	7,3%	0,2%	13,8%	17,6%	1,2%	1,7%	1,7%	1,4%
		Fusta i suro (16)	0,1%	0,2%	0,2%	0,6%	0,0%	5,9%	0,5%	0,2%	0,0%	0,5%	0,2%	0,3%	0,1%
		Paper i arts gràfiques (17 i 18)	1,4%	6,0%	7,1%	0,6%	1,1%	1,4%	0,4%	1,0%	0,3%	0,4%	2,0%	2,8%	1,5%
	Indústria química	Químiques i farmacèutiques (19 a 21)	7,3%	4,0%	1,2%	3,1%	6,1%	0,0%	1,2%	6,4%	0,0%	0,5%	9,9%	14,3%	7,0%
		Cautxú i plàstic (22)	1,4%	7,3%	1,2%	1,9%	0,2%	1,8%	1,7%	1,2%	0,2%	0,9%	2,5%	5,7%	1,3%
		Productes minerals no metàl·lics (23)	0,5%	1,2%	0,9%	0,5%	0,2%	0,3%	0,0%	0,5%	0,8%	0,2%	1,1%	0,6%	0,4%
	Indústria del metall	Metal·lúrgia (24)	0,5%	0,1%	3,4%	1,4%	0,1%	0,0%	0,1%	1,0%	0,0%	10,2%	3,5%	1,1%	1,2%
		Productes metàl·lics, exc. Maquinària (25)	2,1%	2,9%	1,7%	6,1%	0,3%	1,0%	1,7%	2,3%	0,6%	3,5%	4,3%	5,3%	1,9%
		Equips elèctrics, productes informàtics i electrònics (26 i 27)	1,0%	0,0%	0,4%	0,6%	1,5%	0,3%	22,6%	1,2%	0,0%	1,5%	3,9%	2,3%	1,9%
		Maquinària i equips (28)	0,9%	0,6%	3,1%	4,4%	0,6%	0,9%	2,7%	1,7%	2,8%	4,0%	2,3%	2,2%	1,3%
		Vehicles de motor i altres materials de transport (29 i 30)	18,8%	5,9%	6,3%	15,3%	1,9%	5,2%	8,4%	0,1%	0,0%	0,1%	2,6%	4,6%	5,6%
Altres indústries manufactureres (31 a 33)	0,5%	0,5%	1,0%	5,8%	0,4%	1,1%	1,3%	1,7%	0,9%	1,3%	1,4%	1,2%	0,8%		
Energia, aigua, sanejament i gestió de residus	0,8%	0,3%	2,7%	1,0%	20,6%	0,9%	0,7%	0,7%	0,5%	0,3%	0,6%	0,9%	10,5%		
CONSTRUCCIÓ	Construcció d'immobles i d'obres d'enginyeria civil (41 i 42)	1,2%	0,7%	2,3%	1,9%	3,4%	7,1%	2,8%	3,0%	1,1%	1,3%	2,7%	1,2%	2,6%	
	Activitats especialitzades de la construcció (43)	1,4%	1,7%	1,7%	2,9%	1,1%	11,1%	2,3%	2,3%	0,9%	1,1%	1,4%	1,8%	1,4%	
SERVEIS	Venda i reparació de vehicles de motor	8,1%	4,1%	1,4%	4,8%	2,3%	2,8%	1,0%	2,6%	2,4%	1,9%	3,3%	4,7%	3,7%	
	Comerç	Comerç a l'engròs	26,9%	19,3%	25,4%	13,3%	16,4%	19,6%	19,6%	26,9%	17,9%	15,9%	20,3%	27,8%	20,0%
		Intermediaris del comerç (461)	1,5%	1,0%	1,0%	0,6%	1,2%	2,2%	1,5%	1,9%	0,0%	0,6%	0,9%	2,1%	1,2%
		Comerç a l'engròs d'alimentació i begudes (462 i 463)	6,2%	12,1%	6,2%	4,3%	3,7%	7,8%	6,7%	7,0%	4,5%	7,4%	3,8%	3,7%	4,6%
		Comerç a l'engròs de productes d'ús domèstic (464)	5,0%	1,4%	1,2%	2,6%	4,7%	1,6%	3,7%	7,9%	0,3%	2,7%	4,2%	9,2%	4,8%
		Comerç a l'engròs de TIC i maquinària (465 i 466)	5,0%	1,0%	1,0%	2,4%	1,4%	0,7%	3,6%	4,9%	2,3%	1,4%	4,0%	3,2%	2,7%
		Altres tipus de comerç a l'engròs (467 i 469)	9,2%	3,8%	16,0%	3,4%	5,4%	7,3%	4,1%	5,2%	10,8%	3,8%	7,4%	9,6%	6,7%
		Comerç al detall	4,2%	5,4%	21,1%	4,0%	5,5%	6,3%	9,6%	8,2%	2,0%	14,2%	14,7%	4,5%	7,1%
	Comerç al detall en establiments no especialitzats (471)	0,2%	0,2%	7,2%	1,0%	0,3%	1,2%	1,6%	1,3%	0,4%	11,4%	7,3%	1,5%	1,9%	
	Comerç al detall d'alimentació i begudes (472)	0,3%	3,0%	0,7%	0,5%	1,3%	0,2%	1,7%	0,8%	0,5%	0,7%	0,4%	0,4%	0,9%	
	Comerç al detall de combustibles per a l'automoció (473)	0,4%	0,8%	11,6%	0,6%	0,2%	2,3%	0,2%	0,9%	0,4%	1,0%	0,4%	0,5%	0,5%	
	Comerç al detall de TIC, ús domèstic i culturals (474 a 476)	2,2%	0,4%	0,8%	1,1%	1,0%	1,7%	2,4%	1,9%	0,4%	0,7%	0,9%	1,0%	1,2%	
Comerç al detall d'altres articles: vestir, farmàcia... (477 a 479)	1,1%	1,0%	0,8%	0,8%	2,7%	0,9%	3,7%	3,3%	0,3%	0,4%	5,7%	1,1%	2,6%		
Transport i emmagatzematge (49 a 53)	7,5%	3,1%	2,2%	3,7%	4,7%	1,7%	2,2%	1,7%	0,5%	1,8%	3,8%	1,8%	4,6%		
Hostaleria (55 i 56)	0,8%	0,6%	0,7%	1,2%	3,5%	2,3%	7,1%	5,9%	1,1%	0,5%	1,1%	0,7%	2,3%		
Altres serveis	Serveis a les empreses i serveis personals	7,1%	2,9%	5,1%	7,4%	25,9%	4,0%	10,0%	13,2%	2,5%	4,9%	12,0%	7,7%	17,1%	
	Informació i comunicacions (58 a 63)	0,5%	0,2%	0,8%	0,4%	5,9%	0,2%	0,5%	1,1%	0,5%	1,8%	1,6%	0,4%	3,4%	
	Activitats financeres i d'assegurances (64 a 66)	1,1%	0,4%	0,2%	1,6%	3,3%	0,1%	0,2%	0,3%	0,0%	0,2%	2,3%	0,2%	2,2%	
	Activitats immobiliàries (68)	0,4%	0,4%	0,5%	0,6%	2,7%	0,4%	1,5%	1,4%	0,7%	0,4%	0,8%	1,7%	1,7%	
	Activitats professionals, científiques i tècniques (69 a 75)	1,7%	0,4%	1,5%	1,9%	6,2%	1,3%	3,2%	2,3%	0,3%	1,3%	2,7%	2,6%	4,1%	
	Activitats administratives i serveis auxiliars (77 a 82)	2,0%	0,4%	1,1%	1,7%	3,9%	0,6%	1,3%	4,4%	0,3%	0,6%	2,1%	1,3%	2,9%	
	Educació, sanitat, serveis socials i Adm.Pública (84 a 88)	0,9%	0,6%	0,7%	2,3%	0,4%	1,5%	2,4%	0,5%	0,3%	1,1%	0,6%	0,6%	1,6%	
	Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment (90 a 99)	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	1,6%	1,0%	1,8%	1,3%	0,2%	0,3%	1,4%	0,9%	1,2%	

Font : OC-BL, a partir de les dades de l'Informe Estructura Empresarial de la demarcació de Barcelona. Edició 2017.

Si s'analitzen les dades territorialment, es veu com l'**especialització productiva** de la comarca (sempre des del punt de vista de la facturació) en relació amb la província de Barcelona i la resta de comarques **es centra en la fabricació de vehicles de motor i de material de transport, i la venda i reparació d'aquests vehicles.**

El **transport i l'emmagatzematge** també és una activitat en la qual el Baix Llobregat es troba per sobre de la resta de comarques pel que fa a facturació.

A continuació es troben altres activitats en les que la comarca també destaca: el **comerç a l'engròs** de diferents tipus, i el **comerç al detall de TIC i productes d'ús domèstic i cultural.**

Empreses amb més xifra de negocis

Les empreses de fabricació de vehicles de motor són les que lideren el conjunt de la facturació al Baix Llobregat.

Seat SA i Volkswagen Group España Distribución SA són les primeres empreses en el rànquing de facturació a la comarca. Nestlé España SAU, Vueling Airlines SA i Cargill SLU són les següents en la llista.

Aquestes **5 empreses ocupen els primers llocs en el rànquing de facturació des dels tres últims exercicis** analitzats, i presenten unes xifres de facturació molt per sobre de la resta d'empreses (especialment Seat, i Volkswagen, pel sector al qual pertanyen de fabricació de vehicles de motor).

Cobega Embotellador SLU guanya una posició i es col·loca en 6è lloc en la llista de facturació. Ingram Micro SL també guanya una posició, i Euromadi Iberica SA i Carburants Axoil SL pugen 2 posicions en la llista respecte de la situació de 2014.

Rànquing de les 25 empreses amb més facturació. Baix Llobregat

Nom	Municipi	Facturació (milions de €)	Rànquing		
			2015	2014	2013
SEAT SA	Martorell	8.332,1	1	1	1
VOLKSWAGEN GROUP ESPAÑA DISTRIBUCION SA	El Prat de Llobregat	3.053,4	2	2	2
NESTLE ESPAÑA SAU	Esplugues de Llobregat	1.971,7	3	3	3
VUELING AIRLINES, SA	El Prat de Llobregat	1.932,9	4	4	4
CARGILL SLU	Martorell	1.276,8	5	5	5
COBEGA EMBOTELLADOR SLU	Esplugues de Llobregat	674,8	6	7	7
INGRAM MICRO SL	Viladecans	645,4	7	8	11
EUROMADI IBERICA, SA	Esplugues de Llobregat	580,6	8	10	10
CARBURANTS AXOIL SL	Esparreguera	563,4	9	12	22
BAYER HISPANIA SL	Sant Joan Despí	562,8	10	6	6
FEDERACION FARMACEUTICA S.COOP.CL	Gavà	557,8	11	9	9
UNILEVER ESPAÑA SA	Viladecans	542,1	12	11	8
JOHNSON CONTROLS EUROSIT SL	Abrera	381,9	13	16	15
EURO DEPOT ESPAÑA SA	El Prat de Llobregat	372,9	14	13	13
GARCIA MUNTE ENERGIA SL	El Prat de Llobregat	372,7	15	15	14
AXOIL TRADER SL	Esparreguera	329,2	16	-	-
SOCIEDAD ESPAÑOLA DE CARBUROS METALICOS SA	Cornellà de Llobregat	300,4	17	14	-
RHENUS LOGISTICS, SA	El Prat de Llobregat	293,4	18	19	19
INOVYN ESPAÑA SL	Martorell	271,2	19	21	-
INDUKERN SA	El Prat de Llobregat	263,2	20	22	20
MECALUX, SA	Cornellà de Llobregat	219,3	21	27	27
MERIT AUTOMOTIVE ELECTRONICS SYSTEMS SL.	Sant Vicenç dels Horts	215,6	22	-	-
TEODORO GARCIA SA	Viladecans	210,6	23	24	28
ACER COMPUTER IBERICA SA	Gavà	208,9	24	23	35
FERRERO IBERICA SA	Cornellà de Llobregat	208,0	25	25	25

Font : OC-BL, a partir de les dades de l'Informe Estructura Empresarial de la demarcació de Barcelona. Edició 2017.

Municipis segons xifra de negocis

Martorell i el Prat de Llobregat, els dos municipis amb més facturació de la comarca.

Martorell i el Prat de Llobregat són els municipis que presenten més facturació, ja que és on s'ubiquen les empreses amb major xifra de negocis. **Entre els dos apleguen el 41,5% del total de la facturació** de les empreses del Baix Llobregat.

A continuació es troben municipis com ara: Esplugues de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Sant Joan Despí i Viladecans. Aquests municipis estan per sobre del 5% del volum de facturació comarcal.

En el llistat de municipis, **els que ocupen els 9 primers llocs en el rànquing no han mogut la seva posició respecte l'exercici anterior**. Esparreguera, Sant Feliu de Llobregat, Cervelló i el Papiol augmenten la seva posició en la facturació comarcal respecte l'exercici anterior.

Rànquing de municipis amb més facturació. Baix Llobregat

Municipi	Facturació (milions de €)	% / Total comarca	Rànquing		
			2015	2014	2013
Martorell	10.716,2	21,1%	1	1	-
Prat de Llobregat, el	10.340,3	20,4%	2	2	-
Esplugues de Llobregat	4.748,9	9,4%	3	3	-
Cornellà de Llobregat	4.190,7	8,3%	4	4	-
Sant Joan Despí	2.733,9	5,4%	5	5	-
Viladecans	2.624,2	5,2%	6	6	-
Gavà	1.980,3	3,9%	7	7	-
Sant Boi de Llobregat	1.849,0	3,6%	8	8	-
Sant Just Desvern	1.786,4	3,5%	9	9	-
Esparreguera	1.331,8	2,6%	10	14	-
Sant Feliu de Llobregat	1.289,2	2,5%	11	12	-
Abrera	1.090,6	2,1%	12	10	-
Molins de Rei	1.019,4	2,0%	13	13	-
Sant Andreu de la Barca	1.007,5	2,0%	14	11	-
Sant Vicenç dels Horts	968,8	1,9%	15	15	-
Castelldefels	830,4	1,6%	16	16	-
Sant Esteve Sesrovires	603,9	1,2%	17	17	-
Olesa de Montserrat	357,9	0,7%	18	18	-
Pallejà	315,6	0,6%	19	19	-
Cervelló	191,8	0,4%	20	21	-
Papiol, el	176,9	0,3%	21	22	-
Vallirana	140,2	0,3%	22	20	-
Santa Coloma de Cervelló	112,2	0,2%	23	23	-
Castellví de Rosanes	86,1	0,2%	24	24	-
Corbera de Llobregat	71,2	0,1%	25	25	-
Palma de Cervelló, la	53,0	0,1%	26	26	-
Collbató	41,1	0,1%	27	27	-
Sant Climent de Llobregat	39,6	0,1%	28	28	-
Torrelles de Llobregat	27,7	0,1%	29	29	-
Begues	24,7	0,0%	30	30	-
Baix Llobregat	50.749,5	100%			

Font : OC-BL, a partir de les dades de l'Informe Estructura Empresarial de la demarcació de Barcelona. Edició 2017.

Metodologia

Totes les dades analitzades en aquest informe han estat extretes de la publicació *Estructura Empresarial de la demarcació de Barcelona*, en les seves edicions de 2016 i 2017. Es pot consultar la metodologia detallada de l'exploració del Registre Mercantil en l'apartat "Consideracions metodològiques" d'aquests informes.

Tot i així, apuntem a continuació algunes definicions del que és el Registre Mercantil i les seves bondats i limitacions analítiques.

Les dades del Registre Mercantil

Les societats mercantils (societats anònimes, societats de responsabilitat limitada, societats col·lectives, societats comanditàries simples i societats comanditàries per accions) estan obligades a presentar els comptes anuals pel seu dipòsit en el Registre Mercantil. Per aquest motiu, el Registre Mercantil es converteix en una base de dades amb informació fidedigna del teixit empresarial d'un territori.

Quines empreses s'analitzen

Les empreses que es tenen en compte són les empreses actives que han dipositat els seus comptes anuals en el Registre Mercantil i que registren un cert volum de facturació (s'exclouen les empreses que, tot i dipositar els comptes, presenten un volum de facturació nul).

A més de les societats anònimes i societats limitades, també s'inclouen altres formes jurídiques (bàsicament cooperatives i associacions) que, tot i no estar obligades a fer-ho, han presentat els seus comptes al Registre. Aquestes formes jurídiques però, només representen el 0,2% de les societats analitzades, pel qual es pot dir que el registre es compona principalment de societats anònimes i limitades.

Territorialització de les dades

El criteri que es pren per assignar territorialment la riquesa generada per les empreses és principalment aquell en el qual la societat té el seu domicili fiscal. En els casos en què s'ha detectat que el gruix de la producció de la societat no coincideix amb el municipi on es troba el domicili fiscal, s'ha imputat la riquesa generada per l'empresa al municipi on està situat el centre de producció i no pas al municipi on hi figura el domicili fiscal.

Representativitat dels sectors econòmics

Hi ha sectors econòmics que apareixen millor representats que d'altres en el Registre Mercantil. Així, els sectors on hi ha una major presència de treball autònom (com ara el primari) es troben infrarepresentats, o també sectors com els serveis en el que organitzacions d'un fort pes com l'Administració pública no presenten els comptes anuals al Registre Mercantil. Per contra, la representació de la indústria és gairebé exhaustiva ja que la forma jurídica habitual en el sector secundari són les societats mercantils. El cas de la construcció, si bé la figura del treballador autònom té una certa importància, el sector apareix ben representat en el Registre Mercantil ja que sovint la facturació final d'una obra recau en una societat mercantil.

Bibliografia de consulta

Estructura empresarial de la demarcació de Barcelona. Edició 2017.

<http://xodel.diba.cat/documents/estructura-empresarial-de-demarcacio-de-barcelona-2017>

Estructura empresarial de la demarcació de Barcelona. Edició 2016.

<http://xodel.diba.cat/documents/estructura-empresarial-de-demarcacio-de-barcelona-2016>

Estructura empresarial del Bages. 2016.

https://www.manresa.cat/docs/arxius/estructura_empresarial_del_bages_2016_web.pdf

---

Amb la col·laboració de:

